

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-03-54 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу		Business Financial Management
Шифр за ОП	ПП 3	Code in Degree Programme
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration
Спеціальність Менеджмент	073	Field of Study Management
Освітня програма: Управління фінансово- економічною безпекою		Degree Programme: Management of financial and economic security

Силабус навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент у сфері бізнесу» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління фінансово-економічною безпекою», спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2023. 10 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26682/>

Розробник силабусу: *Ляхович Ольга Олександрівна. к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки*

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки

Протокол № 1 від “30” серпня 2023 року

Завідувач кафедри: *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки*

Керівник (гарант) ОП: *Ляхович Ольга Олександрівна. к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки*


Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор*

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Управління фінансово-економічною безпекою</i>
Спеціальність	<i>073 «Менеджмент»</i>

Рік навчання, семестр	1 рік навчання, 1 семестр
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС
Лекції:	20 денна /6 заочна
Практичні заняття:	20 денна /6 заочна
Самостійна робота:	80 денна /108 заочна
Курсова робота:	Так
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	Українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор 	Ляхович О.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування
Вікіситет	https://cutt.ly/4hwAgFy
ORCID	0000-0002-6770-7970
Як комунікувати	o.o.liakhovych@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
Формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок управління фінансами підприємства, засвоєння теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння сучасними методиками стратегічного та оперативно-тактичного фінансового менеджменту, опанування основних підходів щодо вибору, обґрунтування та реалізації найбільш ефективних фінансових рішень у процесі управління.	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2526	
Компетентності	
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог	
ЗК01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	
ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	
ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	
ЗК08. Здатність виявляти, вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.	

СК01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК07. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.

СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

СК11. Здатність і готовність здійснювати організацію та управління фінансово-економічних процесів та їх відповідності щодо загальної стратегії та тактики фінансово-економічної безпеки.

СК13. Здатність застосовувати професійні знання і практичні навички для розробки та опрацювання процедур аналізу щодо забезпечення високого рівня фінансово-економічної безпеки.

СК14. Здатність до використання інформаційно-аналітичного інструментарію дослідження змін у стані фінансово-економічної безпеки з використанням сучасних знань про методи, технології та інструменти аналізу, моделювання та оцінювання економічних процесів та явищ.

Програмні результати навчання

ПР02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПР05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПР12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПР13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПР17. Застосовувати професійні знання і практичні навички для розробки, моніторингу та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

ПР18. Застосовувати цифрові технології забезпечення економічної безпеки підприємства.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Теоретико-організаційні основи фінансового менеджменту

Тема 1. Сутність фінансового менеджменту

Результати навчання: ПР12; ПР13

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3, 4,5,6,12**

Сутність фінансового менеджменту. Мета та задачі фінансового менеджменту. Принципи та функції фінансового менеджменту. Механізм фінансового менеджменту.

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту

Результати навчання: ПР12; ПР13

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4, 8,9,12,14**

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Фінансовий аналіз діяльності підприємства. Системи і методи фінансового планування. Система внутрішнього фінансового контролю та контролінгу

Тема 3. Фінансова звітність суб'єктів бізнесу

Результати навчання: ПР02; ПР06; ПР17, ПР18

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,7,8,9,12,13,14**

Баланс підприємства. Звіт про фінансові результати (сукупний дохід) підприємства. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Фінансова звітність суб'єктів малого бізнесу. Показники результативності бізнесу.

Тема 4. Управління грошовими потоками

Результати навчання: ПР02; ПР06; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,10,11,13**

Роль та місце управління грошовими потоками у фінансовому менеджменті. Класифікація грошових потоків підприємства та їх характеристика. Суть, мета та принципи управління грошовими потоками. Механізм оптимізації грошових потоків на підприємстві

5. Вартість грошей у часі

Результати навчання: ПР01; ПР05

Кількість годин: лекції – 2,0. **Література: 1,2,3,4,7,10**

Сутність і необхідність визначення вартості грошей у часі для здійснення фінансових розрахунків. Методичний інструментарій визначення вартості грошей у часі. Методика простих і складних процентів. Методика визначення майбутньої та теперішньої вартості анuitету. Концепція і методичний інструментарій врахування інфляції у фінансових розрахунках

Змістовний модуль 2. Управління прибутком, активами, капіталом, інвестиціями та ризиками бізнесу.

Тема 6. Заснування бізнесу та управління прибутковістю

Результати навчання: ПР02; ПР05; ПР12; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:**
1,2,3,4,5,7,8,13

Аналіз беззбитковості в роботі підприємств. Цільове планування прибутку. Операційний важіль, та його складові. Точка беззбитковості, запас фінансової міцності та операційний важіль. Фінансовий механізм управління операційним прибутком. Управління розподілом прибутку та дивідендна політика підприємства. Напрями капіталізації прибутку підприємства

Тема 7. Управління активами

Результати навчання: ПР02; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:**
1,2,3,4,5,6,7,8

Сутність активів підприємства з позиції фінансового менеджменту. Управління оборотними активами підприємства. Управління необоротними активами підприємства

Тема 8. Управління капіталом та оцінка вартості бізнесу

Результати навчання: ПР02; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:**
1,2,3,4,9,5,10,11,13,14

Економічна сутність капіталу. Види капіталу. Мета, завдання та принципи формування капіталу. Вплив вартості капіталу на ціну підприємства. Оптимізація структури капіталу. Оцінка вартості бізнесу

Тема 9. Управління інвестиціями

Результати навчання: ПР02; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:**
1,2,3,4,7,10,13

Сутність і класифікація інвестицій. Зміст і завдання управління інвестиціями на підприємстві. Управління реальними інвестиціями. Оцінка ефективності реальних інвестиційних. Управління фінансовими інвестиціями

10. Дохідність та ризик бізнесу

Результати навчання: ПР02; ПР06; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,7,10**

Сутність та класифікація фінансових ризиків. Принципи та політика управління фінансовими ризиками. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків. Методи оцінки фінансового ризику в управлінському процесі

Форми та методи навчання

Методи навчання: Лекції: інформаційно-ілюстративний та проблемний методи із застосуванням лекції-візуалізації, експрес-опитування. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань.

Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування, самостійна робота, курсова робота											Підсумковий тест		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	KP	MK1	MK2	100
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30	20	20	

Усі модульні контролю проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Перший та другий модульні контролю містять по 25 запитань різного рівня складності: перший рівень – 18 запитань по 0,7 бала, другий рівень – 6 запитань по 0,9 бала, третій рівень – 1 запитання по 2 бали. Усього – 20 балів. Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, написанні грантових заявок.

Рекомендована література

Базова література

1. Фінансовий менеджмент : підручник / за заг. ред. Т.А. Говорушко. Львів: Магнолія 2006, 2014. 344 с.
2. Фінансовий менеджмент: навч.посібник / за заг. ред. Момот Т.В. К: Центр учбової літератури, 2011. 712 с.
3. Фінансовий менеджмент: підручник / за заг. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 2-ге вид., перероб. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.

4. Фінансовий менеджмент: підручник / Кнейслер О. В., Квасовський О. Р., Ніпіаліді О. Ю. / за ред. Кнейслер О. В. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 482 с.

Допоміжна література

5. Бланк І.О. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: Ельга, 2008. 724 с.

6. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту: підручник переклад з англ. Київ: Молодь, 1997. 1000 с.

7. Варченко О.М. та ін. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. 2-ге вид. перероб. К.: Хай-Тек Прес, 2019, 396 с.

8. Лапіна І. С. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / за ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с.

9. Нестерова С.В. Фінансовий менеджмент: практикум: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2018. 267 с.

10. Оцінка бізнесу : навч. посіб. для студентів економічних спеціальностей / Н. С. Краснокутська, Г. М. Коптєва. – Харків : НТУ «ХПІ», 2021. 229 с.

11. Фінанси підприємств: підручник / Поддєрьогін А.М. та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 8-е вид., переробл. та допов. Київ : КНЕУ, 2013. 519 с.

12. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Васківська К. В., Сич О. А. Львів : «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с.

13. Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук та ін. – Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.

14. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / за заг. редакцією д-ра екон. наук І.О. Школьник та канд. екон. наук В. М. Кремень [І. О. Школьник, В. М. Кремень, С. М. Козьменко та ін.]. Суми, 2014. 427 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна Рада України: веб-сайт. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>

2. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

3. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Кабінет міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство Фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

7. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>

8. Податковий кодекс України: закон України від 08.01.2017 № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до участі в конференціях, написанні тез та наукових статей.

Студенти можуть бути залучені (за їх згодою) до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Індивідуальні: аналітичні навички, формування власної думки, властивість приймати рішення та вирішувати проблеми; вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі.

Комунікативні: логічно та фахово обґрунтовувати свою позицію.

Управлінські: здатність до комплексного вирішення проблем та ефективного прийняття рішень

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumentu>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://er3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набутти очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

Списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв) під час контрольних робіт заборонено. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на

Вимоги до відвідування

Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Здобувач може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.

Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись здобувачами на заняттях для виконання практичних і ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Автор
Доцент

Ольга ЛЯХОВИЧ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА



документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №655 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00